

Ing. Igor Kmeť – ekomap, ik.ekomap@gmail.com

ODBORNÝ POSUDOK

vypracovaný podľa § 13 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
k správe o hodnotení strategického dokumentu

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE DOMANIŽA

Ing. Igor Kmeť odborne spôsobilý na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa § 61 ods. 8 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov registrovaný pod číslom 619/2014/OEP

Obsah

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI.....	3
VYPRACOVANIE ODBORNÉHO POSUDKU PODĽA § 13 ZÁKONA.....	3
ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANOM STRATEGICKOM DOKUMENTE „NÁVRHU ÚPN O DOMANIŽA“	3
A. ÚPLNOSŤ SPRÁVY O HODNOTENÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU	4
B. STANOVISKÁ K SPRÁVE O HODNOTENÍ PODĽA § 12.....	5
C. ÚPLNOSŤ ZISTENIA Kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane ich vzájomného pôsobenia	11
D. POUŽITÉ METÓDY HODNOTENIA A ÚPLNOSŤ VSTUPNÝCH INFORMÁCIÍ	16
E. VARIANTY RIEŠENIA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU	17
F. NÁVRH OPATRENÍ A PODMIENOK NA VYLÚČENIE ALEBO ZNÍŽENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU	18
ZÁVER POSUDKU.....	22
PRÍLOHY	23

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

Názov: Obec Domaniža

Identifikačné číslo: 00317195

Adresa sídla: Obecný úrad, Domaniža č.426, 018 16 Domaniža

Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa: František Matušík - starosta obce, Obecný úrad, 018 16 Domaniža 426, tel: 042/439 45 48, e-mail: obec@domaniza.sk.

VYPRACOVANIE ODBORNÉHO POSUDKU PODĽA § 13 ZÁKONA

Odborný posudok (ďalej len „posudok“) pre navrhovaný strategický dokument „Územný plán obce Domaniža - Návrh“ podľa § 13 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), na základe určenia Okresného úradu životného prostredia v Považskej Bystrici (ďalej len „ObÚ ŽP PB“) (list. č. OU-PB-OSZP-2019/000247-55 ZK5 10, zo dňa 26.6. 2019) vypracoval Ing. Igor Kmeť, zapísaný v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie pod číslom 619/2014/OEP.

Podkladom pre vypracovanie odborného posudku boli nasledujúce dokumenty a poznatky:

- Oznámenie o strategickom dokumente a stanoviská k nemu,
- Rozsah hodnotenia pre strategický dokument,
- Správa o hodnotení strategického dokumentu a stanoviská / vyjadrenia k nej,
- Návrh Územného plánu obce Domaniža (navrhovaný strategický dokument),
- záznam z verejného prerokovania,
- konzultácie a terénna obhliadka,
- odborné vedomosti a poznatky z posudzovania vplyvov na životné prostredie a danej posudzovanej problematiky
- stanoviská k strategickému dokumentu

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANOM STRATEGICKOM DOKUMENTE „NÁVRHU ÚPN O DOMANIŽA“

Názov: Územný plán obce Domaniža
Charakter: Územnoplánovacia dokumentácia (na miestnej úrovni)
Etapu: Návrh (zmysle § 22 zákona č. 50/1976 Zb. stavebného zákona)

Obstarávateľ : Obec Domaniža v spolupráci s odborne spôsobilou osobou na obstaranie ÚPN O - Ing. Marta Slamková, ktorá je zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcí.

Spracovateľ: Ing. arch. Zdena Brzá, Šoltésovej 1673/176, 017 01 Považská Bystrica

Hlavný riešiteľ : Ing. arch. Zdenka Brzá, autorizovaný architekt č. 1770 AA

Dátum: september 2018

Riešeným územím územného plánu obce je katastrálne územie Domaniža - pozostáva z katastrálne územie Domaniža s výmerou 2 272 ha a katastrálne územie Kardošova Vieska s výmerou 334 ha . Celková výmera územia obce je 2 606 ha.

Obec Domaniža sa rozprestiera uprostred Domanižskej kotliny na styku Strážovských a Súľovských vrchov. Juhovýchodná časť hranice katastrálneho územia obce je zároveň hranicou kraja Trenčianskeho a Žilinského, ako aj okresnej hranice, ktorá oddeľuje okresy Považská Bystrica a Žilina.

Hlavné ciele pre obstaranie územného plánu obce Domaniža:

- určiť podmienky pre zabezpečenie územného rozvoja obce v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja;
- určiť podmienky pre vytvorenie disponibilných plôch pre bytovú výstavbu s cieľom stabilizovať mladšie obyvateľstvo v obci;
- stanoviť regulatívy funkčného využitia a priestorového usporiadania územia obce zabezpečujúce harmonické prostredie v zastavanom území a vo voľnej krajine;
- stanoviť regulatívy pre podporu a zachovanie kultúrnych, historických hodnôt v území;
- stanovenie limitov využitia plôch územia obce ;
- v súlade s prírodnými danosťami vytvoriť podmienky pre trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny, dosiahnutie a udržanie ekologickej stability;
- vytvorenie územných podmienok pre umiestnenie podnikateľských aktivít so zámerom vytvoriť pracovné príležitosti pre obyvateľov obce a mikroregiónu;
- vytvorenie územných podmienok pre dobudovanie verejnej, dopravnej, občianskej a technickej infraštruktúry;
- vytvorenie územných predpokladov a podmienok pre rozvoj rekreácie a turizmu;
- vytvorenie predpokladov a podmienok optimálnej komunikačnej siete automobilovej, cyklistickej, pešej a statickej dopravy ;
- pre zachovanie a postupné zlepšenie kvality krajinného prostredia vytvoriť podmienky pre ochranu prírodných prvkov ekologickej stability za účelom podporenia biologickej diverzity a prírodných hodnôt územia;
- vymedzenie plôch a druhov verejnoprospešných stavieb a vytvorenie územných podmienok pre ich umiestnenie .

Návrhové obdobie ÚPN obce Domaniža je rok 2040.

A. ÚPLNOSŤ SPRÁVY O HODNOTENÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Správa o hodnotení bola vypracovaná na základe písmena b) ods. 5, § 9 zákona, podľa prílohy č. 5 zákona, ktorá predstavuje všeobecný rámec pre obsah a štruktúru správy o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie. Navrhovaný strategický dokument Územný plán obce Domaniža (ďalej len „ÚPN O“). Spracovateľom správy o hodnotení bol Ing. Ing. Milan Hodas, Odborne spôsobilá osoba na posudzovanie vplyvov na ŽP (č. 672/2018/OPV).

Pri hodnotení dotknutého územia spracovateľ správy vychádza z podkladov:

- Prieskumy a rozbor a Krajinnno-ekologický plán obce Domaniža
- Návrh Územného plánu obce Domaniža
- najaktuálnejšie dostupné podklady z rôznych zdrojov, ako napr. internetové portály a databázy, právne predpisy súvisiace so starostlivosťou o životné prostredie, všeobecné záväzné nariadenia, strategické dokumenty a iné podklady v ktorých sa nachádzali relevantné informácie týkajúce sa riešeného územia.

Hodnotenie vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie bolo vykonané hlavne opisnou formou, porovnávaním a pomocou zvolených kritérií, resp. regulatív.

Správa o hodnotení má 56 strán textu. Po preštudovaní predloženej správy a vyhodnotení doplňujúcich zistení možno konštatovať, že jej členenie zodpovedá prílohe č. 5 zákona, tzn. členeniu správy o hodnotení strategického dokumentu.

Posudzovaný strategický dokument je vypracovaný v jednom variante vzhľadom k tomu, že rozsah problémov a predpokladaného rozvoja umožňovalo jednoznačné riešenia bez nutnosti overovania variantných riešení (v zmysle §21 ods. 2. stavebného zákona nie je potrebné spracovať variantný koncept pre obce s menej ako 2 000 obyvateľmi). Predpokladané vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva boli hodnotené pre tento variant.

Pre posúdenie úplnosti správy o hodnotení bolo posúdenie špecifických požiadaviek určených v „Rozsahu hodnotenia“ v súlade s § 8 zákona. Rozsah hodnotenia vydal Okresný úrad Považská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie v liste č. OÚ-PB-OSZP-2018/008857- 22 ZK5 10 zo dňa 20.9.2018. Posudzované bolo zapracovanie špecifických požiadaviek do správy o hodnotení a do strategického dokumentu (Návrhu územného plánu obce Domaniža).

Špecifické požiadavky sú vyhodnotené v tabuľke č. 20 na strane 54 Správy o hodnotení strategického dokumentu ÚPN O Domaniža. Po preštudovaní tabuľky č. 20 možno konštatovať, že

špecifické požiadavky boli zapracované v primeranej miere do Správy o hodnotení strategického dokumentu ÚPN O Domaniža, z ohľadom na podklady.

Komplexná charakteristika súčasného stavu životného prostredia údaje o kladných a záporných vplyvoch a hodnotenie predpokladaných vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia sú spracované na primeranej úrovni a sú zásadné pri hodnotení úplnosti správy o hodnotení strategického dokumentu.

B. STANOVISKÁ K SPRÁVE O HODNOTENÍ PODĽA § 12

Okresný úrad životného prostredia rozoslal správu o hodnotení strategického dokumentu listom č. OU-PB-OSZP-2019/000247 40ZK4 A 15 zo dňa 18.3.2019 na zaujatie stanoviska dotknutým orgánom a dotknutým obciam.

Oslovené dotknuté orgány:

1. Trenčiansky samosprávny kraj, Oddelenie životného prostredia a územného plánovania, k Dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín
2. Okresný úrad Trenčín, Odbor výstavby a bytovej politiky Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
3. Okresný úrad v Trenčíne odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva, Hviezdoslavova 3, 911 0 1 Trenčín
4. Okresný úrad v Trenčíne odbor starostlivosti o ŽP, oddelenie ochrany prírody a krajiny, Hviezdoslavova 3, 911 0 1 Trenčín
5. Trenčiansky samosprávny kraj, k Dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín
6. Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Slovenských partizánov 1130/50, 017 01 Považská Bystrica
7. Okresný úrad Považská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek OH
8. Okresný úrad Považská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek OO
9. Okresný úrad Považská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek ŠVS
10. Okresný úrad Považská Bystrica, Pozemkový a lesný odbor, Centrum 1/1, 017 01 Považská Bystrica
11. Okresný úrad Považská Bystrica, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Centrum 1/1, 017 01 Považská Bystrica
12. Okresný úrad Považská Bystrica, odbor krízového riadenia
13. Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, Nám. slobody 6, 810 05 Bratislava
14. Ministerstvo obrany SR, Správa nehnuteľného majetku a výstavby, Kutuzovova 8, 832 47, Bratislava
15. Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej geologickej správy, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
16. Obvodný banský úrad v Prievidzi, Matice slovenskej 10, 971 73 Prievidza
17. Krajský pamiatkový úrad Trenčín, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín

Dotknuté obce:

1. Obec Domaniža, 018 16 Domaniža 426
2. Obec Prečín, 018 15 Prečín 304
3. Obec Malé Lednice, Malé Lednice 101, 018 16 Domaniža
4. Obec Čelkova Lehota, Čelkova Lehota 23, 018 16
5. Obec Sádóčné, Sádóčné č. 59, 018 16 Domaniža
6. Obec Počarová, Počarová 23, 018 15 Prečín
7. Obec Ďurďové, Ďurďové 27, 018 22 Ďurďové
8. Obec Fačkov, 013 16 Fačkov

V zmysle § 12 zákona bolo doručených 10 stanovísk od dotknutých orgánov na Okresný úrad životného prostredia v Považskej Bystrici. Od dotknutých obcí nebolo doručené žiadne stanovisko k Správe o hodnotení ani k navrhovanému strategickému dokumentu.

Vyhodnotenie stanovísk:

1. Trenčiansky samosprávny kraj, Oddelenie životného prostredia a územného plánovania, k Dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín
Vyhodnotenie: nevyjadřili sa
2. Okresný úrad Trenčín, Odbor výstavby a bytovej politiky Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
(list č. OU-TN-OVBPI-2019/002022-022/KŠ, 21.3.2019)

Okresný úrad Trenčín, odbor výstavby a bytovej politiky po preštudovaní predloženej správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu v zmysle § 12 ods. 1 zákona nasledovné stanovisko:

K štruktúre a rozsahu predloženej Správy o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Domaniža - návrh“ nemáme pripomienky. Zároveň ale upozorňujeme, že sme sa vyjadrili k návrhu Územného plánu obce Domaniža v zmysle § 22 stavebného zákona a mnohé naše pripomienky sa vzťahujú na grafickú prílohu Správy o hodnotení tohto strategického dokumentu a preto Vám toto stanovisko v prílohe zasielame.

Vyhodnotenie stanoviska: stanovisko je kladné, k predloženej správe o hodnotení. Nemá pripomienky. Upozorňuje na stanovisko v zmysle § 22 stavebného zákona, vydaného počas verejného prerokovania Návrhu ÚPN O. Upozornenie je relevantné.

3. Okresný úrad v Trenčíne odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva, Hviezdoslavova 3, 911 0 1 Trenčín

Vyhodnotenie: nevyjadrili sa

4. Okresný úrad v Trenčíne odbor starostlivosti o ŽP, oddelenie ochrany prírody a krajiny, Hviezdoslavova 3, 911 0 1 Trenčín

(list č. OU-TN-OSZP2-2019/012327-002 JAN, 29.3.2019)

Predmetom posudzovania je aj územnoplánovacia dokumentácia obce Domaniža. Predmetom návrhu ÚPD je výstavba 46 lokalít určených na bývanie, občiansku vybavenosť, výrobu a rekreáciu. 31 lokalít v Domaniži a Kardošovej Vieske je navrhnutých na individuálnu a hromadnú bytovú výstavbu (727 bytových jednotiek s celkovou výmerou 44,43 ha), celkovo ide o lokality v zastavanom území obce, resp. v nadväznosti naň, ktoré sú doplnené o územie občianskej vybavenosti v širšom centre sídla.

Na rozvoj rekreácie a agroturistiky je navrhnutých 9 lokalít s celkovým záberom 10,81 ha. Rovnako sú navrhnuté 4 lokality výroby na rozlohe 22,33 ha.

K uvedenej dokumentácii orgán ochrany prírody a krajiny konštatuje, že sa v nej nachádzajú všetky osobitne chránené časti prírody a krajiny, vrátane prvkov RÚSES, ktoré sú evidované v ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja. Predmetné lokality sa nachádzajú na území s prvým stupňom ochrany podľa § 12 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, orgán ochrany prírody tu neeviduje žiadne osobitne chránené časti prírody a krajiny. Správa o hodnotení konštatuje, že navrhovaný rozvoj lokalít je nad limit únosnosti obývaného územia, s čím sa orgán ochrany prírody stotožňuje.

Za najvýraznejší vplyv navrhovaných lokalít považujeme výstavbu v dotyku s hydrickým biokoridorom Domanižanky a jej prítokov. V predkladanej správe o hodnotení sú navrhnuté opatrenia na jeho zachovanie a dotvorenie, pri ich rešpektovaní by mala byť zabezpečená jeho funkčnosť.

Pri územnom konaní je potrebné vykonať na lokalitách zmien a doplnkov zmapovanie biotopov národného a európskeho významu, v prípade ich výskytu je potrebný súhlas na zásah do uvedených biotopov podľa § 6 ods. 2 zákona o ochrane prírody a krajiny.

Pri výrube drevín mimo lesných pozemkov je potrebné postupovať podľa § 47 zákona o ochrane prírody a krajiny. Ak orgán ochrany prírody (Obecný úrad Domaniža) nariadi náhradnú výsadbu podľa § 48 uvedeného zákona, treba uprednostniť geograficky pôvodné druhy drevín.

Okresný úrad Trenčín, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, po preskúmaní správy o hodnotení strategického dokumentu ÚPN obce Domaniža konštatuje, že strategický dokument ako aj správa o hodnotení po obsahovej stránke rešpektuje záujmy ochrany prírody a krajiny, čím odporúčame jeho schválenie.

Vyhodnotenie stanoviska: stanovisko je kladné, s pripomienkou rešpektovania zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení, konkrétne na §§ 6, 47 a 48, ktoré je potrebné dodržať pri riešení v nižšom stupni prípravy územia. OÚ Trenčín odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja súhlasí so správou o hodnotení strategického dokumentu, po obsahovej stránke rešpektuje záujmy ochrany prírody a krajiny, čím odporúčame jeho schválenie.

5. Trenčiansky samosprávny kraj, k Dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín

Vyhodnotenie: nevyjadrili sa

6. Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Slovenských partizánov 1130/50, 017 01 Považská Bystrica
(list č. A/2019/00703 -2-HŽPaZ, 8.4.2019)

záväzné stanovisko:

Súhlasí s návrhom žiadateľa Okresný úrad Považská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, Centrum 1/1, 017 01 Považská Bystrica k vydaniu stanoviska k Správe o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov „Územný plán obce Domaniža, obstarávateľ: Obec Domaniža, Domaniža č. 426, 018 16 Domaniža, IČO 00 317 195 .

Vyhodnotenie stanoviska: stanovisko je kladné, bez pripomienok.

7. Okresný úrad Považská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek OH
(list č. OU-PB-OSZP-2019/004345-2 ZG4 5, 26.3.2019)

Okresný úrad Považská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy odpadového hospodárstva ako príslušný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. c) a § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení; ako príslušný orgán vo veciach štátnej správy odpadového hospodárstva podľa § 104 ods. 1 písm. d) a § 108 ods. 1 písm. p) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákona o odpadoch“),

súhlasí

podľa § 99 ods. 1 písm. e) zákona o odpadoch s predloženým oznámením o strategickom dokumente - „Územný plán obce Domaniža“, bez pripomienok.

Vyhodnotenie stanoviska: stanovisko je kladné, bez pripomienok.

8. Okresný úrad Považská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek OO
(list č. OU-PB-OSZP-2019/04332-2, 29.3.2019)

Návrh ÚPN obce rieši rozvoj jednotlivých funkčných zložiek v obci Domaniža v k.ú. Domaniža a v k.ú. Kardošova Vieska. Hlavným cieľom ÚP obce Domaniža je vytvoriť predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností na území obce.

Vzhľadom na plánovaný rozvoj funkčných plôch s funkciou bývania, výroby a dopravy je možné predpokladať len bežné riziká vplyvu z týchto nových plôch na riešené územie. Celé riešené územie je plynofikované. Podľa predloženého dokumentu sa na riešenom území nepredpokladá vznik žiadnych veľkých ani stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia.

Okresný úrad Považská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy ochrany ovzdušia k vyššie uvedenej správe o hodnotení strategického dokumentu nemá pripomienky.

Vyhodnotenie stanoviska: stanovisko je kladné, bez pripomienok.

9. Okresný úrad Považská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek ŠVS
Vyhodnotenie: nevyjadriť sa

10. Okresný úrad Považská Bystrica, Pozemkový a lesný odbor, Centrum 1/1, 017 01 Považská Bystrica
(list č. OU-PB-PLO-2019/004367-008, 25.3.2019)

Podľa § 6 odsek 1 zák. č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov (ďalej len zákona) pri územnom plánovaní vykonávanom podľa osobitného predpisu (z. č. 50/1976 Zb.) sú jeho spracovatelia povinní dbať na ochranu lesných pozemkov a dodržiavať ustanovenia § 5 ods. 2 zákona. Na zabezpečenie funkcií lesov sú povinní navrhnúť a odôvodniť najvhodnejšie riešenie z hľadiska ochrany lesných pozemkov a vyhodnotiť možné dôsledky alternatívnych riešení vrátane ich ekonomických dosahov.

Dňa 23. 11. 2018 OÚ-PLO pri prerokovaní návrhu Územného plánu obce (ÚPN-O) Domaniža, po jeho preskúmaní zistil, že v návrh uvažuje so záberom lesnej pôdy aj s umiestnením nových lokalít v ochrannom pásme lesných pozemkov a vydal stanovisko č. OU-PB-PLO- 2018/001538-005, v ktorom uvádza:

Lokalita č. 21, 37 a 39 uvažujú so záberom lesnej pôdy, pričom lokalita č. 21 Košiarsky Potok s funkčným využitím obytného územia uvažuje s lesnými pozemkami, ktoré nie sú zariadené ako

lesné porasty, ale ide o čierne plochy č. 8, 9, 10 a 11 podľa plochovej tabuľky Lesného celku Prečin, na ktoré bezprostredne nadväzujú lesné porasty č. 163A, 163B a 165. Lokalita uvažuje so záberom lesných pozemkov 0,82 ha, s čím OÚ-PLO nesúhlasí, nakoľko výmera čiernych plôch je maximálne 0,61 ha a väčším záberom by sa zasiahlo do ochranných porastov, z toho dôvodu žiada znížiť záber lesných pozemkov.

Lokalita č. 37 Košiarsky Potok s charakteristikou individuálnej chatovej rekreácie uvažuje so záberom 2,31 ha lesných pozemkov, ktoré zasahujú do ochranných porastov č. 163A, 165 Lesného celku Prečin a vzhľadom k tomu, že v zmysle § 5 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon) sa pri využívaní lesných pozemkov na iné účely ako na plnenie funkcií lesov chránia lesné pozemky najmä v ochranných lesoch, z toho dôvodu OÚ-PLO s lokalitou na iné využitie ako na plnenie funkcií lesov nesúhlasí a žiada o jej vypustenie z návrhu.

Lokalita č. 39 Vrch Dolinka uvažuje so záberom lesných pozemkov 0,55 ha na individuálnu chatovú rekreáciu, ktorá zasahuje do lesného porastu 230A, pričom narúša celistvosť lesného porastu, teda nie sú dodržané zásady § 5 zákona, z toho dôvodu OÚ-PLO žiada uvedenú lokalitu vypustiť z návrhu.

Zábery do lesných pozemkov nie sú riadne zdôvodnené ani prehodnotené, nie je odôvodnené najvhodnejšie riešenie z hľadiska ochrany lesných pozemkov v zmysle stanoviska OU-PB-PLO-2018/009314-002 zo dňa 13. 08. 2018, ani na základe stanoviska OU-PB-PLO-2018/001538-005 zo dňa 23. 11. 2018, z toho dôvodu OÚ-PLO trvá na svojom stanovisku a žiada o prehodnotenie a vypustenie daných lokalít z návrhu.

Vyhodnotenie stanoviska: stanovisko je kladné, s pripomienkou na vylúčenie navrhovaných lokalít č. 37 a 39 ktoré sú súčasťou lesných pozemkov s lesnými porastmi. Lokalita č. 21 sú lesné pozemky bez lesného porastu. OÚ-PLO žiada uvedené lokality vypustiť z návrhu. Požiadavka je relevantná a zapracovaná do kapitoly F tohto posudku a do textovej prílohy č. 1 tohto posudku „Návrhu Záverečného stanoviska v kapitole VI. Závery v bode 3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“.

11. Okresný úrad Považská Bystrica, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Centrum 1/1, 017 01 Považská Bystrica

Vyhodnotenie: nevyjadrili sa

12. Okresný úrad Považská Bystrica, odbor krízového riadenia

(list č. OU-PB-OKR-2019/004268-002 VL3, 21.3.2019)

Okresný úrad Považská Bystrica, odbor krízového riadenia Vám podľa § 12 ods. 1 zákona zasiela stanovisko s konštatovaním, že k doručenej správe o hodnotení a návrhu strategického dokumentu „Územný plán obce Domaniža“ nemá žiadne pripomienky.

Vyhodnotenie stanoviska: stanovisko je kladné, bez pripomienok.

13. Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, Nám. slobody 6, 810 05 Bratislava
(list č. 04525/2019/OSR/26198, 27.3.2019)

V nadväznosti na Váš list č. OÚ-PB-OSZP-2019/000247-40ZK4 A 15 zo dňa 18. 3. 2019 k zaslaní správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu „Územný plán obce Domaniža“ (ďalej len „ÚPN-O Domaniža“) Vám týmto listom v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z. z.“) zasielame stanovisko Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky (ďalej len „MDV SR“) za oblasť dopravy.

MDV SR berie správu o hodnotení a návrh strategického dokumentu „ÚPN-O Domaniža“ na vedomie a nemá žiadne ďalšie pripomienky. Zároveň MDV SR naďalej žiada o rešpektovanie pripomienok a podnetov k ÚPN-O Domaniža, ktoré Vám boli zaslané listom č. 22675/2018/OSR/60588 zo dňa 8. 8. 2018.

Vyhodnotenie stanoviska: stanovisko je kladné, správu o hodnotení berie na vedomie a návrh strategického dokumentu „ÚPN-O Domaniža“ na vedomie. Žiada rešpektovať pripomienky a podnety k ÚPN-O Domaniža, ktoré Vám boli zaslané listom č. 22675/2018/OSR/60588 zo dňa 8. 8. 2018. Požiadavka je relevantná, pripomienky a podnety sú vyhodnotené v správe o hodnotení v „Tabuľke č. 20: Vyhodnotenie splnenia rozsahu hodnotenia a špecifických požiadaviek na hodnotenie“.

14. Ministerstvo obrany SR, Správa nehnuteľného majetku a výstavby, Kutuzovova 8, 832 47, Bratislava
Vyhodnotenie: nevyjadřili sa
15. Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej geologickej správy, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
(list č. 3869/2019-5.3 19253/2019, 8.4.2019)

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor štátnej geologickej správy (ďalej len „ministerstvo“) Vám na základe oznámenia o návrhu strategického dokumentu Územný plán obce Domaniža podľa § 6 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov zasiela nasledovné stanovisko:

1. V katastrálnom území obce Domaniža (ďalej len „predmetné územie“) je evidovaná jedna odvezená skládka a štyri upravené skládky tak, ako sú zobrazené na priloženej mape.

Ministerstvo odporúča uvedené skládky odpadov dostatočne zohľadniť v územnoplánovacej dokumentácii.

2. V predmetnom území sú evidované svahové deformácie (zosuvné územia) tak, ako sú zobrazené na priloženej mape. Ministerstvo žiada evidované zosuvné územia vymedziť ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa § 12 ods. 4 písm. o) Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a vyznačiť v územnoplánovacej dokumentácii.

V katastrálnom území obce Domaniža je podľa priloženej mapy zaregistrovaný výskyt troch stabilizovaných zosuvov. Nestabilné je bezprostredné okolie zaregistrovaných svahových deformácií. Hodnotenú územie patrí do rájónu potenciálne nestabilných až nestabilných území. Územie je citlivé na väčšie antropogénne zásahy.

Orgány územného plánovania sú podľa § 20 ods. 1 geologického zákona povinné v textovej a grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie zohľadniť výsledky geologických prác, v konkrétnom prípade výsledky inžinierskogeologického prieskumu spracované v záverečnej správe: Atlas máp stability svahov SR v M 1 : 50 000 (Šimeková, Martinčeková a kol., 2006, list 25 - 44 Považská Bystrica), ktorý je prístupný na mapovom serveri Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra Bratislava. Na webových stránkach sú dostupné aj ďalšie údaje a informácie o zaregistrovaných svahových deformáciách: (http://www.geology.sk/new/sk/sub/Geoismenu/geof/atlas_st_sv) a <http://mapserver.geologv.sk/zosuvy>.

Svahové deformácie v predmetnom území negatívne ovplyvňujú možnosti využitia nestabilných území pre stavebné účely.

3. Predmetné územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika tak, ako je to zobrazené na priloženej mape.

Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

4. Informácie o geotermálnej energii v predmetnom území sú k dispozícii na webovej stránke Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra - aplikácia Atlas geotermálnej energie <http://apl.geology.sk/mapportal/#/aplikacia/14>.

Podľa § 20 ods. 3 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov ministerstvo vymedzuje nasledovné riziká stavebného využitia územia:

a) výskyt stabilizovaných svahových deformácií. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom svahových deformácií je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom.

b) stredné radónové riziko. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Vyhodnotenie stanoviska: stanovisko je kladné. vznesené požiadavky v bodoch 1až 4 sú zapracované v správe o hodnotení a tiež v návrhu strategického dokumentu.

16. Obvodný banský úrad v Prievidzi, Matice slovenskej 10, 971 73 Prievidza
(list č. 347-688/2019, 29.3.2019)

stanovisko:

OBÚ v Prievidzi, neeviduje v dotknutom území žiadne chránené ložiskové územie, ani dobývací priestor.

OBÚ v Prievidzi nemá námietky k predmetnému dokumentu a zároveň z hľadiska záujmov sledovaných štátnou banskou správou,

Vyhodnotenie stanoviska: stanovisko je kladné, bez pripomienok.

17. Krajský pamiatkový úrad Trenčín, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín

Vyhodnotenie: nevyjadřili sa

Názor posudzovateľa a odporúčania k uplatneným pripomienkam:

- K stanovisku č. 10 OÚ PB Pozemkový a lesný odbor odporúča sa rešpektovať stanovisko a vylúčiť lokality č. 37, 39 v dopracovaní Návrhu ÚPN O a lokalitu č. 21 pre obytné územie - rodinné domy, ktoré sa nachádza na lesných pozemkoch zredukovať, tak aby zohľadňovala už vydané stavebné povolenia,
- K stanovisku č. 2 OÚ TN Odbor výstavby a bytovej politiky, odporúča sa rešpektovať a v dopracovaní Návrhu ÚPN O zohľadniť pripomienky vydané OÚ TN Odbor výstavby a bytovej politiky a postupovať zmysle § 22 stavebného zákona.

Záznam z verejného prerokovania Strategického dokumentu Územný plán obce Domaniža ktoré sa konalo dňa 08.04.2019 na Obecnom úrade v obci Domaniža

z verejného prerokovania Správy o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie podľa zákona č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov, podľa prílohy č.5 "Územný plán obce Domaniža".

Dátum: 08.04. 2018 o 9.00 hod.

Prítomní: podľa prezenčnej listiny

Záznam

Prítomní podľa prezenčnej listiny

V úvode Ing. Marta Slámková obstarávateľ ÚPN -o Domaniža, odborne spôsobilá osoba podľa § 20 stavebného zákona, ospravedlnila spracovateľa ÚPN -O a spracovateľa Správy o hodnotení strategického dokumentu.

Verejné prerokovania Správy o hodnotení strategického dokumentu ÚPN -O Domaniža otvorila Ing. Daniela Benčová zástupca Okresného úradu Považská Bystrica, odboru starostlivosti o životné prostredie, ktorá oboznámila prítomných s postupom prerokovania Správy o hodnotení strategického dokumentu ÚPN -O Domaniža.

Ing. Marta Slámková, podala odborný výklad k správe o hodnotení strategického dokumentu ÚPN -O Domaniža. Taktiež zhodnotila všetky predpokladané vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie. Zástupca obce Domaniža požiadal zapracovať do ÚPN -O Domaniža, miestne komunikácie nachádzajúce sa na pozemkoch v správe SPF SR ako verejnoprospešné stavby. Pasporty ciest budú následne dodané spracovateľovi ÚPN -O .

Starosta obce Domaniža p. Matušík požiadal, aby boli z návrhu ÚPN -O vylúčené pozemky pre bez prístupových komunikácií.

Vzhľadom na to, že účastníci prerokovanie k danej problematike nemali pripomienky, požiadavky Ing. Marta Slámková poďakovala sa za účasť na verejnom prerokovaní Správy o hodnotení Strategického dokumentu ÚPN -O Domaniža.

Prítomný:

Za Okresný úrad Považská Bystrica Odbor starostlivosti o životné prostredie - Ing. Benčová

Za obec Domaniža – starosta obce František Matušík, Jana Rybárová,

Ing. Marta Slámková – obstarávateľ

Verejnoscť:

Andrea Jurčíková

Vyhodnotenie verejného prerokovania posudzovateľom:

Požiadavky zástupcov obce sú relevantné, po dohode so spracovateľom ÚPN O je možné zapracovať predmetné pripomienky do ÚPN O.

Možno konštatovať, že vznesené pripomienky počas diskusie nemajú vplyv na strategický dokument za predpokladu dodržania platnej legislatívy.

Verejnoscť nemá námietky k navrhovanému strategickému dokumentu a správe o hodnotení z hľadiska vplyvu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, resp. nevyužila možnosť pripomienkovať ich v rámci verejného prerokovania Správy o hodnotení strategického dokumentu.

Záznam z verejného prerokovania spolu s prezenčnou listinou sú na Okresnom úrade Považskej Bystrici, Odbor starostlivosti o životné prostredie a sú súčasťou spisovej dokumentácie z procesu posudzovania vplyvov.

C. ÚPLNOSŤ ZISTENIA KLADNÝCH A ZÁPORNÝCH VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ICH VZÁJOMNÉHO PÔSOBENIA

Úplnosť zistenia kladných a záporných vplyvov navrhovaného strategického dokumentu bola posúdená hlavne na základe popisu jednotlivých zložiek životného prostredia a z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov.

Vplyv na obyvateľstvo

Návrh územného plánu obce je územnoplánovací dokument, ktorý má priamy vplyv na plánovanie budúceho stavu životného prostredia, resp. zdravie obyvateľov a kvality života. Územný plán vymedzuje územia na hospodársky rast obce, ako aj územia na bývanie, rekreáciu.

V katastrálnom území obce Domaniža sú definované funkčno-priestorovo homogénne jednotky – obytné územie, územie občianskej vybavenosti, rekreačné a výrobné územie, územie voľnej krajiny a lesov. Pre funkčno-priestorovo homogénne jednotky je definované prípustné funkčné využitie, prípustné funkčné využitie v obmedzenom rozsahu a neprípustné funkčné využitie.

Hlavným pozitívom pre obyvateľstvo je plánovaná rozšírenie obytného územia, rozšírenie verejnej technickej infraštruktúry a návrh miestnych obslužných komunikácií. V územnom pláne je riešená civilná ochrana obyvateľstva, požiarne ochrana a ochrana pred povodňami. Sú definované ochranné pásma dopravy a technickej infraštruktúry, lesov a pohrebiska. Ochranné pásma sa stanovujú na ochranu technických objektov pred negatívnymi vplyvmi okolia alebo na ochranu obyvateľov. Ochranné pásma môžu vytvárať limity pre niektoré formy využitie územia.

Názor posudzovateľa: pre zachovanie zdravia obyvateľstva, kvality bývania a ubytovacích zariadení sa odporúča vylúčiť výstavbu rodinných, bytových domov a ubytovacích rekreačných objektov, ktoré zasahujú do ochranných pásiem, ktoré svojim charakterom znižujú kvalitu bývania a ubytovacích zariadení. Hlavne sú to rozvojové lokality, ktoré čiastočne alebo úplne zasahujú do ochranných pásiem - poľnohospodárskeho družstva, lesných pozemkov, VVN vedení, čističky odpadových vôd, pohrebiska.

Viac k úprave strategického dokumentu v kapitole F tohto posudku a v textovej prílohe č. 1 tohto posudku „Návrhu Záverečného stanoviska v kapitole VI. Závery v bode 3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“.

Vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy, geomorfologické pomery

Schválenie navrhovaného strategického dokumentu významne negatívne neovplyvní horninové prostredie, reliéf, nerastné suroviny, nenavrhujú sa žiadne dobývacie priestory ani skládky odpadov. Vplyvy na horninové prostredie počas výstavby jednotlivých zámerov (napr. úniky ropných látok do podlažia a pod.) je potrebné riešiť v podrobnejších stupňoch dokumentácie v zmysle stavebného zákona a príslušnej legislatívy Slovenskej republiky.

V strategickom dokumente boli zohľadnené výsledky geologických prác, v konkrétnom prípade výsledky inžinierskogeologického prieskumu spracované v záverečnej správe: Atlas máp stability svahov SR v M 1 : 50 000 (Šimeková, Martinčeková a kol., 2006 list 25 – 44 Považská Bystrica). Pri návrhu ÚPN – obce Domaniža sú rešpektované zosuvné územia a rozvojové územia sa tu nenavrhujú.

Vplyv na klimatické pomery

Schválenie navrhovaného strategického dokumentu nebude mať významné priame vplyvy na klimatické pomery na vyššej úrovni okresu a kraja.

Rozšírenie zastavaných plôch má vplyv na lokálnu klímu a mikroklimu. Taktiež zníženie výmery lesa môže mať vplyv na mikroklimu lesných porastov.

Pri eliminovaní nepriaznivých klimatických účinkov je potrebné rešpektovať národný dokument „Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“, ktorú spracovalo MŽP, 01/2014, hlavne jeho časť uvedenú v bode č.8. Navrhované adaptačné opatrenia v jednotlivých oblastiach, bod 8.3 Sídlné prostredie – navrhované adaptačné opatrenia pre samosprávy sú uvedené v príslušných a relevantných bodoch. Strategický dokument v záväznej časti v kapitole „ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA“ v časti vodné hospodárstvo akceptuje uvedenú Stratégu adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Názor posudzovateľa: V záväznej časti návrhu ÚPN O sú zapracované len opatrenia na odvádzanie dažďových vôd. v súčasnosti sú známe pozorovania zmeny klímy a je žiaduce na všetkých úrovniach urbanizovaného prostredia dbať na to, aby sa zmeny klímy prejavovali čo najmenšej miere. Preto je

potrebné zapracovať do záväzných častí strategického dokumentu aj ďalšie navrhované adaptačné opatrenia v jednotlivých oblastiach.

Viac k úprave strategického dokumentu v kapitole F tohto posudku a v textovej prílohe č. 1 tohto posudku „Návrhu Záverečného stanoviska v kapitole VI. Závery v bode 3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“.

Vplyvy na ovzdušie

Celé riešené územie je plynofikované. Na území obce Domaniža sa nachádza DS prevádzkovaná SPP – Distribúcia. Zdrojom zásobovania obce zemným plynom je regulačná stanica RS Domaniža 6,3 MPa/2,1 kPa, výkon 1 200 m³/h. Z predmetnej RS sú zásobované zemným plynom sídla Kardošova Vieska a Domaniža. Znečistenie z lokálnych kúrenísk je malé. Navrhované riešenie ÚPN obce Domaniža počíta s plynofikáciou rozvojových plôch.

Návrh strategického dokumentu nevyvoláva žiadne priame negatívne vplyvy na ovzdušie a ani sa v ňom nerieši umiestnenie nových stredných a veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Vplyv strategického dokumentu na ovzdušie je nepriamy, vytvára podmienky na rozvojové zámery obce, zvyšovaniu počtu obyvateľstva a dopravného sprístupnenia rozvojových lokalít a tým zvýšeniu znečistenia ovzdušia z dopravy. Pri dodržaní zásad a regulatívov v záväznej časti ÚPN O a platnej legislatívy na úseku ochrany ovzdušia nepredpokladá sa výrazne negatívne zhoršenie ovzdušia v riešenom území v strategickom dokumente.

Vplyvy na vodné pomery v území

Návrh územného plánu obce nevyvoláva priame významne negatívne vplyvy na vodné pomery územia, kvalitu povrchových a podzemných vôd. Niektoré rozvojové lokality v strategickom dokumente sú navrhnuté na odkanalizovanie obecnou kanalizáciou. Návrh územného plánu spôsobuje zvýšené nároky na zásoby pitnej vody. Nárast počtu obyvateľstva nevyžaduje vybudovanie nového vodného zdroja.

Riešené územie sa nachádza v ochrannom pásme vodných zdrojov. V rámci navrhovaného územného rozvoja obce je potrebné rešpektovať vodné toky a pri konkrétnych návrhoch rozvojových zámerov vychádzať z platnej legislatívy na úseku vodného hospodárstva, protipovodňovej ochrany a rozvojových projektov zásobovania vodou, odkanalizovania a čistenie odpadových vôd.

Odvádzanie dažďových vôd v rozvojových územiach bude riešené v súlade so „Stratégiou adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy (MŽP SR, 2017)“. Je navrhnuté využívať technické opatrenia na zadržanie dažďových vôd zo striech v území a využívať ich na zavlažovanie záhradiek; okrem zrážok privalových dažďov, ktoré naopak, často robia v území povodne. Protipovodňové úpravy zaraďuje ÚPN obce Domaniža medzi verejnoprospešné stavby.

Niektoré funkčno-priestorovo homogénne jednotky sa nachádzajú v zátopovom území vodného toku Domanižanka podľa máp povodňového ohrozenia (prevažne sú to rozvojové lokality č. 1,2,5,6,8,9,10,11,16,17,18,42). Výstavba v blízkosti vodného toku, v zátopovom území, môže ovplyvniť pri povodni odtokové pomery vodného toku.

Názor posudzovateľa: Podmieniť rozvoj územia nachádzajúceho sa v zátopovom území až po zabezpečení adekvátnej protipovodňovej ochrany na vodnom toku Domanižanka tak aby neboli v budúcnosti ohrozené stavby v zátopovom území.

V grafickej časti vo výkrese č. 4 absentujú viaceré navrhované odkanalizované rozvojové územia (napr. v rozvojovej lokalite pre výrobu č. 42, prípadne ak nie je efektívne odkanalizovanie navrhnuť malú ČOV pre toto územie, tak aby sa dostatočnej miere zabezpečilo čistenie odpadových vôd a nedošlo k znečisťovaniu povrchových vôd v území).

Viac k úprave strategického dokumentu v kapitole F tohto posudku a v textovej prílohe č. 1 tohto posudku „Návrhu Záverečného stanoviska v kapitole VI. Závery v bode 3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“.

Vplyv na pôdu

V návrhu ÚPN O spracovateľ strategického dokumentu definuje predpokladaný záber poľnohospodárskej pôdy o celkovej výmere 126,9018 ha z toho už je udelený súhlas 69,9922 ha a 56,9096 ha predstavuje žiadaný záber poľnohospodárskej pôdy. V grafickej časti vo výkrese č. 5 v ÚPN O je znázornená chránená poľnohospodárska pôda.

Podľa príloha č. 2 k nariadeniu vlády č. 58/2013 Z. z. sú to najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území Domaniža kódy BPEJ: 802012, 0811012, 0812013, 0862212, 0863212, 0863412, 0864213, 0864413 a v katastrálnom území Kardošova Vieska kódy BPEJ: 0887213, 0887413, 0887433, 0890462.

Lokality, ktoré sa nachádzajú na chránenej pôde sú 1,2, 5, 7, 8, 10, 11, 13, 16, 17, 18, 20, 24, 25 z časti, 27, 28, 29, 30, 31, 38, 44.

V návrhu ÚPN O je zaberaná lesná pôdy (lesné pozemky) o výmere 3,68 ha

Názor posudzovateľa: Kvalitná pôda ako hlavný výrobný zdroj pre poľnohospodárstvo a pre výrobu potravín pre obyvateľstvo je nenahradiateľným faktorom v procese, znižovanie výmery poľnohospodárskej pôdy nie je žiaduce. Zastavanie chránenej pôdy by sa mala uskutočňovať len vo výnimočných prípadoch a preto sa odporúča prehodnotiť a zdôvodniť rozsah predpokladaného záberu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske využitie záberu na chránenej pôde.

Na základe terénnej obhliadky a konzultácie na obecnom úrade je predpoklad, že nie všetky lokality na ktorých bol už udelený súhlas zmysle § 13 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov je predpoklad využitia – zastavania. Preto je potrebné prehodnotiť (opodstatnenosť zastavania) lokalít, na ktorých už bol doteraz vydaný súhlas v zmysle § 13 zákona č. 220/2004 Z.z. a vylúčiť ich z návrhu ÚPN O, „vrátiť“ predpokladaný záber poľnohospodárskej pôdy“.

Odporúča sa vylúčiť záber lesnej pôdy v lokalite č. 37 nachádzajúci v lesnom poraste č. 163a, 165, ktorý patrí do kategórie ochranné lesy a lokalita č. 39 nachádzajúce v lesnom poraste č. 230a v kategórii hospodárske lesy. Lesné porasty sú dôležitou súčasťou biodiverzity v ekosystémoch a hlavným činiteľom zadržiavania vody v krajine. Celé územie obce patrí do významnej vodohospodárskej oblasti CHVO Strážovské vrchy, preto nie je žiaduce znižovať výmeru lesných porastov zastavanými plochami.

Viac k úprave strategického dokumentu v kapitole F tohto posudku a v textovej prílohe č. 1 tohto posudku „Návrhu Záverečného stanoviska v kapitole VI. Závery v bode 3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“.

Vplyv na faunu, flóru, biotopy

V riešenom území a jeho širšom okolí sa vyskytujú viaceré typy biotopov:

Ls Lesy

Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy

Ls 5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy

Ls 5.4 Vápnomilné bukové lesy

Ls 6.2 Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy

Tr Teplo a suchomilné trávno-bylinné porasty

Tr1b Bromion erecti

Tr1c Cirsio-Brachypodion pinnati

Tr5a Bromo pannonici-Festucion pallentis

Pi Piesky a pionierske porasty

Pi5 Pionierske porasty zväzu *Alyso-Sedion albi* na plytkých karbonátových a bázických substrátoch

Lk Lúky a pasienky

Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky

Lk3b Mezofilné pasienky a spásané lúky

Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach

Lk6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí

Lk10 Vegetácia vysokých ostríc

Ra Rašeliniská a slatiny

Ra3 Prechodné rašeliniská a trasoviská

Ra6 Slatiny s vysokým obsahom báz

V riešenom území sa nachádzajú genofondové lokality Stráne – Močiare (lesné spoločenstvá), Dolina Blatnica (biotop obojživelníkov na alúviu horského potoka, slatinná vegetácia) a Dolina Hodoň (spoločenstvá vlhkých až slatinných lúk s výskytom ohrozených a chránených druhov rastlín). Vodný tok Domanižanka je významným tokom z hľadiska ichthyofauny a je oblasťou výskytu vydry riečnej.

Nepredpokladá sa, že by došlo schválením strategického dokumentu k významnejším negatívnym vplyvom na jednotlivé chránené živočíchy a rastliny. Rozvojové plochy sú mimo územie obce, kde nie sú zaznamenané významné populácie chránených druhov živočíchov a rastlín. Vplyvy na biotopy národného a európskeho významu nie sú v súčasnosti známe, z dôvodu že neprebehlo ich mapovanie v riešenom katastrálnom území. Pri realizácii činností a stavieb podľa ÚPN O, ktorými by boli zasiahnuté biotopy európskeho alebo národného významu, budú tieto zásahy do identifikovaných biotopov regulované rozhodnutím orgánu ochrany prírody (§ 6 zákona o ochrane prírody a krajiny) - v prípade situovania návrhu nových stavieb do územia biotopov európskeho a národného významu, je možné zásah, ktorý môže poškodiť alebo zničiť tieto biotopy vykonať len na základe vyžiadaného súhlasu od orgánu ochrany prírody. Biotopy budú orgánom ochrany prírody a krajiny identifikované v etape konania stavebného úradu o

územnom rozhodnutí /stavebnom povolení/ a na výskyt týchto biotopov upozorní orgán ochrany prírody vo svojom vyjadrení vydanom pred vydaním územného rozhodnutia /stavebného povolenia/ podľa § 9 ods. 1 písm. b/ alebo c/ zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny.

Vplyv na krajinu

Najväčšie nepriaznivé vplyvy na krajinu a to z hľadiska zmien súčasnej krajinnej štruktúry (funkčného a využitia a priestorového usporiadania), alebo z hľadiska zmien estetického vnímania – krajinného obrazu sa prejavia v lokalitách s plánovanými zásahmi - stavebnou činnosťou a pod. Vplyv ÚPN O na súčasnú štruktúru k. ú. Domaniža, nastane tam kde sa plánuje rozvoj obce, nové miestne dopravné napojenia, tieto zmeny budú predstavovať premenu voľnej krajiny na vidiecku krajinu. Pri súčasnom zobrazení funkčných plôch v grafickej časti sa predpokladajú zmeny v štruktúre krajiny najviac v okolí ciest II. a III. triedy (napr: plocha výroby v severnej časti k.ú. a plochy pre obytné územie a podobne) a v okolí vodného toku Domanižanka ďalej v miestnej časti Domanižanská Lehota, Kardošová Vieska zastavaním funkčných plôch pre obytné územie, rekreačné a výrobné územie.

Obytné územie je navrhované v nadväznosti na zastavené územie obce. Významnejšie zmeny nastanú v krajinnom obraze obce pri realizácii stavieb na odľahlejších navrhovaných rekreačných územiach na poľnohospodárskej pôde a v lesných porastoch (v lokalitách č. 33, 34, 37, 39).

Vplyv na chránené územia a ochranné pásma

Chránené územia

Osobitne chránené časti prírody a krajiny

V zmysle ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny sa v severozápadnej časti riešeného územia nachádza jedno chránené územie národnej siete chránených území Slovenska - Chránená krajinná oblasť (CHKO) Strážovské vrchy, kde platí 2. stupeň územnej ochrany.

Lokality siete NATURA 2000

V zmysle ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny sa v riešenom území nachádzajú tieto chránené územia európskej sústavy chránených území NATURA 2000.

- Územie európskeho významu SKUEV0256 Strážovské vrchy, ktoré bolo vyhlásené výnosom MŽP SR č.3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu.
- Chránené vtáčie územie SKCHVU028 Strážovské vrchy, ktoré bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR č.434/2009 zo 17. septembra 2009.

Chránené stromy

V obci Domaniža sa nachádzajú chránené stromy vedené pod názvom Domanižské lipy (lipa malolistá, *Tilia cordata*), ktoré majú evidenčné číslo S 441. Ich ochrana je v pôsobnosti Správy CHKO Strážovské vrchy. Ochranné pásmo chránených stromov (CHS) nebolo vyhlásené a podľa § 49 ods. 6 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny je ním územie okolo CHS v plošnom priemete ich koruny, ktorý je zväčšený o 1,5 m, najmenej však v okruhu 10 m od kmeňa stromu, a platí v ňom primerane druhý stupeň ochrany podľa § 13 zákona o ochrane prírody a krajiny.

Chránené vodohospodárske oblasti

Celé územie obce sa nachádza v Chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO) Strážovské vrchy.

Za dodržania platnej legislatívy na úseku ochrany prírody a krajiny a ostatných právnych predpisov na ochranu životného prostredia nebude mať strategický dokument zásadný vplyv na predmet ochrany chránených území.

Ochranné pásma

Ochranné pásma (ďalej len „OP“) sa zvyčajne vyčleňujú v okolí technických prvkov s cieľom ochrany okolia pred ich nepriaznivými účinkami. Okrem pásiem hygienickej ochrany sa v okolí technických prvkov vyčleňujú tiež technické a bezpečnostné pásma, cieľom ktorých je ochrana technických objektov pred negatívnymi vplyvmi okolia. V okolí chránených prvkov prírody a krajiny platia ochranné pásma so stanoveným stupňom ochrany. Spoločnou črtou uvedených pásiem je limitujúci a obmedzujúci vzťah k rozvoju jednotlivých socioekonomických aktivít a z toho vyplývajúci obmedzujúci a limitujúci účinok využitia územia.

Niektoré navrhované plochy sú v kontakte s OP lesa, ochranným pásmom poľnohospodárskeho družstva a ochrannými pásmami elektrických vedení a ochranným pásmom ciest.

Ochranné pásma sú limitujúcim faktorom rozvoja niektorých foriem územia preto je potrebné v rozvojových lokalitách v ktorých je súčasťou OP dodržiavať právne predpisy a rešpektovať OP. Viac k úprave strategického dokumentu v kapitole F tohto posudku a v textovej prílohe č. 1 tohto posudku „Návrhu

Záverečného stanoviska v kapitole VI. Závěry v bode 3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“.

Vplyv na územný systém ekologickej stability (ÚSES)

Podľa Aktualizácie prvkov regionálneho ÚSES okresov Považská Bystrica a Púchov (SAŽP, 2005) sa v riešenom území nachádzajú tieto prvky:

Biocentrum nadregionálneho významu č. 4 NRBC Strážov – Sádecké vrchy (južná časť územia) - v biocentre je zaznamenaný výskyt jedľových bučín, typických bučín, bučín na dolomitoch a vápencových hrebeňoch a svahoch, vápencových bučín a jaseňových bučín. Na severných svahoch Strážova a najmä Sokolia je vyvinutý ostrevkový les.

Biokoridor nadregionálneho významu hlavného hrebeňa južnej časti Súľovských vrchov (lemuje severnú hranicu územia)

Hydrický biokoridor regionálneho významu HBK č. VII. Potok Domanižanka - predstavuje neregulovaný, prirodzene meandrujúci vodný tok so zachovalými brehovými porastmi aluviálnych jelšín, predstavujúci lovecké teritórium vydry riečnej.

V riešenom území sa nachádzajú genofondové lokality Stráne – Močiare (lesné spoločenstvá), Dolina Blatnica (biotop obojživelníkov na alúviu horského potoka, slatinná vegetácia) a Dolina Hodoň (spoločenstvá vlhkých až slatinných lúk s výskytom ohrozených a chránených druhov rastlín).

Strategický dokument nemá zásadný vplyv na prvky ÚSES, Biocentrum nadregionálneho významu č. 4 NRBC Strážov – Sádecké vrchy, Biokoridor nadregionálneho významu a genofondové plochy vzhľadom na to, že urbanizované funkčné plochy nezasahujú do týchto prvkov ÚSES.

Nové urbanizované funkčné plochy zasahujú do Hydrického biokoridoru regionálneho významu HBK č. VII. Potok Domanižanka. Nepredpokladá sa zásadný významný vplyv strategického dokumentu na Hydrický biokoridor regionálneho významu v riešenom území za dodržania platnej legislatívy SR na úseku ochrany životného prostredia, ochrany prírody a krajiny, dodržania zásad a regulatívov v záväznej časti strategického dokumentu a odporúčaní - opatrení v kapitole F tohto posudku .

Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská

V obci Domaniža sú v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok evidované nasledovné objekty, ktoré sú vyhlásené za národnú kultúrnu pamiatku:

710/1	Rímsko-katolícky kostol sv. Mikuláša s areálom
710/2	Múr ohradný kostola
710/3	Brána I. areálu kostola
710/4	Brána II. areálu kostola
710/5	Príkostolný cintorín (archeologická lokalita)
711/1	Stĺp s podstavcom, Mariánsky stĺp
711/2	Socha Panny Márie, Mariánsky stĺp
789/1	Dom pamätný, Popov štáb
789/2	Tabuľa pamätná, Popov štáb.
11378/1	Hrob s náhrobníkom Daniel Jaroslav Bórik

Na uvedené národné kultúrne pamiatky sa vzťahujú ustanovenia zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a úprav a sú predmetom pamiatkového záujmu a ochrany.

V katastrálnom území obce Domaniža je evidovaná archeologická lokalita zapísaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok :

2215/1	Hradisko výšinné (medzi Sádочným a Domanižou)
--------	---

Je predpoklad, že v k. ú. obce sa nachádzajú doteraz neznáme archeologické náleziská, ktoré môžu byť dotknuté navrhovanými činnosťami, ku ktorým sa bude vyjadrovať príslušný orgán ochrany.

Územnoplánovacia dokumentácia obce vytvára predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva v návrhu záväznej časti riešenia.

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Nepredpokladá sa vplyv, v riešenom území sa nenachádzajú známe geologické lokality a paleontologické náleziská.

Vplyvy presahujúce štátne hranice

Navrhovaný strategický dokument v súčasnosti nemá významné cezhraničné vplyvy.

Iné vplyvy

Spracovateľovi posudku nie sú v súčasnosti známe.

D. POUŽITÉ METÓDY HODNOTENIA A ÚPLNOSŤ VSTUPNÝCH INFORMÁCIÍ

Návrh strategického dokumentu (Návrh územného plánu obce Domaniža) ako i správa o hodnotení strategického dokumentu vychádza z prieskumov a rozborov územia obce a zadania pre územný plán obce a platných právnych predpisov, nadradených dokumentov, a ďalších koncepcií a stratégií viažucich sa k riešenému územiu. Riešitelia strategického dokumentu pracovali s dátami v textovej a grafickej podobe, využívali odborné stanoviská a ďalšie odborné publikácie, informačné zdroje publikované na internete, ako aj právne predpisy a metodické pokyny.

V správe o hodnotení bolo hodnotenie vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie vykonané hlavne opisnou formou, a pomocou hodnotenia kritérií predpokladaných vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia. Vplyvy boli slovné vyhodnotené a opísané v jednotlivých podkapitolách a klasifikované v tabuľke č.19. Posúdenie variantného riešenia s nulovým variantom bolo na základe vyhodnotenia vplyvu jednotlivých zložiek ŽP, kde boli vyhodnotené vplyvy na (obyvateľstvo a jeho aktivity, prírodné prostredie a krajinu).

Vstupné informácie

- a) Základné zdroje údajov:
 - Návrh Územného plánu obce Domaniža
- b) Záväzné zdroje údajov:
 - Koncepcia územného rozvoja Slovenska (MŽP SR, 2001),
 - Nadradená územnoplánovacia dokumentácia /Územný plán veľkého územného celku (ÚPN VÚC) ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, v znení zmien a doplnkov.
- c) Ostatné zdroje údajov:
 - Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Považská Bystrica,
 - Stanoviská dotknutých orgánov, odborných organizácií k ÚPN O Domaniža,
 - Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, schválená Uznesením vlády SR č.148/2014, 26.03.2014
 - Platné právne predpisy v oblasti stavebného zákona, zložiek ochrany zdravia, životného prostredia a ochrany prírody a krajiny,
 - literárne zdroje a internetové zdroje, ktoré boli využité v procese posudzovania použité:
 - Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002: 1. vyd. Bratislava: Ministerstvo životného prostredia; Bratislava, 2002, 325 s.
 - Cigánik et al., 2008: Inžinierskogeologický prieskum – záverečná správa. Domaniža – Bytový dom. 38 s.
 - Futák, J. 1980: Fytogeografické členenie, M 1 : 1 000 000, In: Atlas krajiny Slovenskej republiky, MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica, 344 s.
 - Hensel, K., Krno, I. 2002: Zoogeografické členenie: limnický biocyklus. M 1 : 2 000 000, In: Atlas krajiny Slovenskej republiky, MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica, 344 s.
 - Jedlička, L., Kalivodová, E. 2002: Zoogeografické členenie: terestrický biocyklus, M 1 : 2 000 000, In: Atlas krajiny Slovenskej republiky, MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica, 344 s.
 - Lapin, M., Faško, P., Melo, M., Šťastný, P., Tomlain, J., Klimatické regióny. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky, MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica, 344 s.
 - Linkeš et al., 1996: Príručka pre používanie máp bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek, Bratislava, 104 s.
 - Malík, P., Švasta, J. 2002: Hlavná hydrogeologické regióny Slovenska, M 1 : 1 000 000, In: Atlas krajiny Slovenskej republiky, MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica, 344 s.
 - Mazúr, E., Lukniš, M. 1986: Geomorfologické členenie SSR a ČSSR, M 1 : 1 000 000, In: Atlas krajiny Slovenskej republiky, MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica, 344 s.
 - Michalko, J. et al. 1986: Geobotanická mapa ČSSR, Bratislava, Veda, 208 s.
 - Míchal, I. 1994: Ekologická stabilita. Brno, Veronica, 275 s.
 - MŽP SR, 2017: Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy – aktualizácia 2017, 122 s.
 - Plesník, P. 2002: Fytogeograficko-vegetačné členenie, M 1 : 1 000 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky, MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica, 344 s.

- POH, 2018: Program odpadového hospodárstva obce Domaniža na roky 2016 – 2020, 29 s.
- Reháčková, T., Pauditšová, E., 2007: Metodický postup stanovenia koeficientu ekologickej stability krajiny, Acta Envir. Univ. Com. (Bratislava), PriF UK, Bratislava, Vol. 15, 1, 26-38 s.
- SAŽP, 2005: Aktualizácie prvkov regionálneho ÚSES okresov Považská Bystrica a Púchov, MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica, 64 s.
- SHMÚ, 2018: Hodnotenie kvality ovzdušia v Slovenskej republike 2017, SHMÚ, november 2018, 63 s.
- SHMÚ, 2011: Hydrologická ročenka povrchové vody 2010. Bratislava, SHMU, 2011, 227 s.
- Stanová, V., Valachovič, M., 2002: Katalóg biotopov Slovenska, Bratislava, Daphne, 225 s.
- Šimeková, Martinčeková et al., 2006: Atlas máp stability svahov SR, M 1 : 50 000 (list 25 – 44), Považská Bystrica.
- Územný plán obce Domaniža (v znení zmien a doplnkov č. 1/2008, č. 2/2009, č. 3/2009 a č. 4/2013), schválený Obecným zastupiteľstvom Obce Domaniža číslom uznesenia 5/2004, B-č. 3 zo dňa 28.10.2004.
- Územný plán regiónu Trenčianskeho kraja (v znení zmien a doplnkov č. 1/2004, č. 2/2011 a č. 3/2018), schválený vládou SR dňa 14.4.1998 uznesením č. 284/1998, ako Územný plán veľkého územného celku Trenčiansky kraj (ÚPN VÚC Trenčiansky kraj), ktorého záväzná časť je vyhlásená Nariadením vlády SR č. 149/1998 Z. z.; uverejnená v Zbierke zákonov, čiastka 54 z roku 1998
- VÚPÚ, 2013: Bonitované pôdno-ekologické jednotky – BPEJ. In: Pôdny portál, informačný systém pre verejnosť, Bratislava.

Internetové zdroje: www.air.sk/neis.php, www.domaniza.sk, www.enviroportal.sk, www.geology.sk, www.meteoblue.com, www.podnemapy.sk, www.sazp.sk, www.soprs.sk, www.statistics.sk, www.upsvr.gov.sk, www.vsetkyfirmy.sk

E. VARIANTY RIEŠENIA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Posudzovaný strategický dokument je vypracovaný v jednom variante. Spracovateľ Správy o hodnotení v kapitole C.V pod bodom 2. uvádza dôvod jedného variantu strategického dokumentu.

Nulový variant

Nulový variant (variant „0“) predstavuje súčasný stav využívania riešeného územia – v rozsahu dnešného zastavaného územia obce Domaniža.

Variant (jeden) „Návrh ÚPN O“

Ďalší variant predstavuje samotný návrh riešenia – variant „1“ (návrhový variant). Za predpokladu realizácie návrhov obsiahnutých v územnoplánovacej dokumentácii budú eliminované existujúce alebo potenciálne environmentálne problémy, čím sa znížia negatívne vplyvy na životné prostredie obce, jej obyvateľov, ako aj na prírodné prostredie. Navrhované riešenie počítá s vyváženým rozvojom územia. Prispieva k zachovaniu scenérie krajiny a kompozično-estetických charakteristík pôvodnej urbanistickej štruktúry.

V hodnotenej ÚPD sa prevažná časť zastavaného územia aj nových rozvojových plôch zaraďuje do obytného územia. Na bývanie sa navrhujú plochy najmä v nadväznosti na zastavané územie.

Rozvojové plochy sú priestorovo rovnomerne rozmiestnené v nadväznosti na zastavané územie. Najväčšie plochy pre bývanie sa navrhujú na severnom okraji obce č. 1 a 2. Pomerne veľké plochy nad 4 ha sú aj plochy č. 4, 9, 12 a 16. Ostatné rozvojové plochy sú menšieho charakteru. Primárne sú navrhované plochy určené pre výstavbu rodinných domov. Rozvojové plochy č. 5 a 8 sú primárne určené na výstavbu bytových domov.

Hodnotená ÚPD predpokladá, pokračujúci rast počtu obyvateľov obce bude generovať dopyt po službách a zariadeniach maloobchodu. Odporúča nové zariadenia občianskej vybavenosti celooobecného významu lokalizovať predovšetkým do vymedzeného priestoru centrálnej zóny obce.

Z hľadiska rozvoja výrobných a podnikateľských aktivít sa rozšírenie existujúceho výrobného územia o nové plochy priemyselnej výroby navrhuje pre plochu č. 42 na severnom okraji obce.

Nové plochy pre šport a rekreáciu sa v hodnotenej ÚPD nachádzajú na plochách č. 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40 a 41. Sú rozmiestnené v rôznych častiach obce.

Návrh územného plánu obce Domaniža navrhuje odstránenie deficitov dopravnej a technickej infraštruktúry, čo je predpokladom ochrany životného prostredia a je faktorom atraktívnosti obce pre rôzne cieľové skupiny (obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov). Navrhuje sa napojenie nových rozvojových plôch na všetky

inžinierske siete, vybudovanie nových miestnych komunikácií a chodníkov, ako aj vybudovanie novej cyklistickej trasy.

Riešenie navrhovaného variantu rešpektuje limity prírodného charakteru – topografické pomery, vodné toky. Taktiež rešpektuje nadradené dopravné vybavenie a ich ochranné pásma.

Porovnanie variantov

V porovnaní s nulovým variantom sa v navrhovanom variante predpokladá vyššia intenzita rozvoja v istých lokalitách, preto môže byť pôsobenie niektorých vplyvov spojených s novou výstavbou výraznejší. Nulový variant však nerieši odstránenie existujúcich deficitov a environmentálnych problémov. Predpokladané vplyvy vyplývajúce z hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie, spolu s opatreniami na elimináciu týchto vplyvov, nevytvárajú takú antropogénnu záťaž v území, ktorá by negatívne ovplyvnila životné prostredie.

Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

Strategický dokument - územný plán obce Domaniža je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie riešeného územia. Jeho dôležitejším výstupom je grafická a záväzná časť, v ktorej sa schvaľujú zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia. Stanovujú sa opatrenia v území, podmienky využívania územia a umiestňovania verejnoprospešných stavieb.

F. NÁVRH OPATRENÍ A PODMIENOK NA VYLÚČENIE ALEBO ZNÍŽENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

F1. Ako spracovateľ odborného posudku (posudzovateľ) navrhujem doplniť opatrenia na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, ktoré v navrhovanom strategickom dokumente absentujú.

- Odporúčame prehodnotiť a znížiť predpokladaný záber poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely, z ohľadom na výskyt chránenej pôdy v území. Vyhodnotiť aktuálnosť a opodstatnenosť / využiteľnosť (reálna zastavateľnosť územia) doteraz udelených záberov poľnohospodárskej pôdy v súčasnosti platnom ÚPN O a jeho zmenách a doplnkoch. Pri prehodnocovaní sa odporúča postupovať zmysle metodického usmernenia Ministerstva dopravy a výstavby (*Metodického usmernenia k popripravennej novej územnoplánovacej dokumentácii v prípade existujúcej schválenej územnoplánovacej dokumentácie* z dňa 14.5.2018 vydaného pod č. 09334/2018/SV/35773) a tiež výkladového stanoviska od Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka (*Výkladové stanovisko k platnosti vydaných súhlasov podľa ustanovení § 13 – 15 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, pod č. 2535/2018-430 28761/2018 z dňa 29.11.2018*).
- Doplniť do záväznej časti aj ostatné vhodné adaptačné opatrenia pre samosprávy z dokumentu Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, hlavne z kapitoly 8.3. zmysle metodického usmernenia MDaV č. 16281/2014/B630-SV/33859.
- Odporúča sa navrhnuť ochranné pásmo 100m od oplotenia čistiarny odpadových vôd (ČOV) v zmysle STN 75 6401, prípadne navrhnuť ochranné pásmo ČOV, ktoré bude zohľadňovať použitú technológiu čistenia odpadových vôd v miestnej ČOV a prevládajúci smer vetra. Aby nebola znížená kvalita bývania odporúča sa prehodnotiť a prípadne vylúčiť výstavbu obytných budov a rekreačných zariadení v ochranné pásmo ČOV.
- V návrhu ÚPN O sú zapracované ochranné pásma, ktoré je potrebné rešpektovať ako limitujúci faktor pre rozvoj niektorých foriem územia. Odporúča sa zmysle platnej legislatívy v záväznej časti presne definovať, v ktorých ochranných pásmach a za akých podmienok je možná výstavba obytných budov.
- Definovať v záväznej časti ochranné pásmo poľnohospodárskeho družstva (tak ako je graficky znázornené vo výkrese č.2) a vylúčiť v ňom výstavbu obytných budov (rodinných domov), s ohľadom na kolíziu funkčných plôch obytného územia a výrobného územia pre poľnohospodárstvo na ktorom je chov hospodárskych zvierat.
- Doplniť v záväznej časti pre plochy navrhovanej statickej dopravy (parkoviská) lokality 46 a 47 zabezpečenie lapačov ropných látok plávajúcich a unášaných väčších častíc pred odvedením do recipientu.
- Lokalitu č. 21 pre obytné územie - rodinné domy, ktoré sa nachádza na lesných pozemkoch zredukovať, tak aby zohľadňovala už vydané stavebné povolenia,
- Podmieniť rozvoj územia nachádzajúceho sa v zátopovom území až po zabezpečení adekvátnej protipovodňovej ochrany na vodnom toku Domanižanka.
- Všeobecné odporúčania na doplnenie regulatívov v záväznej časti:

- v prípade splnenia limitov (v prílohe č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov) pre konkrétne rozvojové projekty v obci realizovať posudzovanie vplyvov na životné prostredie v súlade so zákonom o posudzovaní vplyvov na ŽP tak, aby bola dodržaná optimalizácia zvolených riešení a ich lokalizácie,
- projekty výsadby drevinnej vegetácie mimo zastavené územie realizovať primárne výsadbou pôvodných, domácich, miestne sa vyskytujúcich a stanovištným podmienkam vyhovujúcich druhov drevín,
- vytvoriť podmienky pre monitorovanie výskytu inváznych druhov druhov, zabrániť ich rozširovaniu,
- rešpektovať existujúcu verejnú zeleň, najmä vzrastlé dreviny v zastavanom území obce,
- v prípade likvidácie azbestocementových materiálov zo stavieb (rodinné domy, hospodárske budovy a iné objekty) je potrebné túto likvidáciu zabezpečiť prostredníctvom oprávnenej organizácie (§ 41 zák.č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

➤ Iné odporúčania formálneho charakteru na dopracovanie strategického dokumentu:

- doplniť zoznam skratiek v textovej a záväznej časti,
- doplniť chýbajúcu technickú a dopravnú infraštruktúru v rozvojových lokalitách (napr. splaškovú kanalizáciu v lokalite č. 42 a iné...),
- jasne vymedziť hranice jednotlivých rozvojových lokalít,
- zachovať čitateľnosť (zamedziť prekryvaniu) jednotlivých javov v grafickej časti,
- zjednotiť mierku výkresov v textovej a grafickej časti,
- doplniť údaj o doteraz udelenom zábere poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske využitie,
- doplniť tabuľku záberov pôdy na lesných pozemkoch.

F2. Opatrenia vyplývajúce so stanovísk dotknutých orgánov a verejného prerokovania

Opatrenia (pripomienky) vydané k strategickému dokumentu od dotknutých orgánov v rámci prerokovania správy o hodnotení vplyvov na životné prostredie v dopracovaní strategického dokumentu primerane zohľadniť v dopracovaní strategického dokumentu:

- a) odporúča sa zapracovať primerane stanovisko č. 10 OÚ PB Pozemkový a lesný odbor stanovisko a vylúčiť lokality č. 37, 39 v dopracovaní Návrhu ÚPN O.
- b) zapracovať primerane stanovisko č. 2 OÚ TN Odbor výstavby a bytovej politiky, a v dopracovaní Návrhu ÚPN O zohľadniť pripomienky vydané OÚ TN Odbor výstavby a bytovej politiky a postupovať zmysle § 22 stavebného zákona.
- c) zapracovať primerane požiadavky zástupcu obce Domaniža z verejného prerokovania „zaradiť miestne komunikácie nachádzajúce sa na pozemkoch v správe SPF SR ako verejnoprospešné stavby a z návrhu ÚPN -O vylúčiť pozemky bez prístupových komunikácií“.

F3 Navrhované opatrenia, relevantných z hľadiska životného prostredia, zachovania kultúrno-historických hodnôt a zdravia obyvateľstva, ktoré sú súčasťou záväzných regulatívov Návrhu ÚPN O.

Ďalšie opatrenia na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov a kompenzáciu vplyvov činnosti a stavieb sú súčasťou záväzných regulatívov navrhovaného Územného plánu obce Domaniža. Z pohľadu posúdenia územného plánu obce a jeho vplyvov na životné prostredie je možné tieto opatrenia považovať za primerané a ich dodržaním je predpoklad, že nedôjde k zásadnému poškodeniu životného prostredia a zdravia obyvateľov za dodržania uvádzaných záväzných regulatívov.

Ochrana a využívanie prírodných zdrojov

Z hľadiska územnej ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z o ochrane prírody a krajiny riešené územie patrí do voľnej krajiny s prvým stupňom ochrany podľa ktorého sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na:

- vykonávanie činnosti meniacej stav mokrade alebo koryto vodného toku, najmä na ich úpravu, zasypávanie, odvodňovanie, ťažbu tŕstia, rašeliny, bahna a riečneho materiálu, okrem vykonávania týchto činností v koryte vodného toku jeho správcom v súlade s osobitným predpisom,
- rozšírenie nepôvodného druhu rastliny alebo živočícha za hranicami zastavaného územia obce s výnimkou druhov ustanovených všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá ministerstvo pôdohospodárstva, druhov uvedených v schválenom lesnom hospodárskom pláne alebo druhov pestovaných v poľnohospodárskych kultúrach,
- umiestnenie výsadby drevín a ich druhové zloženie za hranicami zastavaného územia obce mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady,

- leteckú aplikáciu chemických látok a hnojív,
- vypúšťanie vodnej nádrže alebo rybníka,
- likvidáciu geologického diela alebo geologického objektu,
- zasahovanie do biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu, ktorým sa môže biotop poškodiť alebo zničiť,
- vyradenie ostatnej vodnej plochy a jej pridelenie do užívania na účely podnikania v osobitnom režime.

Ochrana prírody a tvorby krajiny

V návrhovom období rešpektovať druhý stupeň ochrany podľa § 13 zákona o ochrane prírody a krajiny na severnej časti územia Domaniža, ktoré patrí do:

Chránené územia, zaradené do sústavy NATURA 2000

- vyhlásené územie európskeho významu - SKUEV 0256 Strážovské vrchy
- vyhlásené chránené vtáčie územie – SKCHVÚ 028 Strážovské vrchy
Zoznam činností, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na predmet ochrany CHVÚ a zakázané činnosti sú uvedené v §2 uvedenej vyhlášky,
- V území rešpektovať chránené druhy rastlín, charakteristické pre oblasť Strážovských vrchov.
- Rešpektovať CHS - Chránené stromy - Domanižské lipy – tri jedince lipy malolistej (*Tilia cordata*) nachádzajúce sa pri kostole, ktoré sú evidované ako chránené stromy Domanižské lipy. Ochranné pásmo CHS nebolo vyhlásené a podľa § 49 ods. 6 zákona o ochrane prírody je ním územie okolo CHS v plošnom priemete ich koruny, ktorý je zväčšený o 1,5 m a platí v ňom druhý stupeň ochrany podľa § 13 zákona o ochrane prírody a krajiny.
- Územný systém ekologickej stability – Rešpektovať platný Regionálny územný systém ekologickej stability (RUSES), ktorý bol vypracovaný pre ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja. V rámci neho sa tu nachádza :
 - nadregionálne biocentrum NBc 4 Strážov – Sádecké vrchy (v južnej časti územia),
 - nadregionálny biokoridor hlavného hrebeňa južnej časti Súľovských vrchov (lemuje severnú hranicu územia),
 - regionálny hydrický biokoridor vodného toku Domanižanka.

Opatrenia na vytváranie a udržiavanie ekologickej stability

- rešpektovať podmienky ochrany a obmedzenia osobitne chránených území, vyplývajúce zo stanovených stupňov ochrany,
- rešpektovať manažment územia a obmedzenia vyplývajúce z podmienok ochrany územia európskeho významu SKUEV 0256 Strážovské vrchy a chráneného vtáčieho územia Strážovské vrchy,
- genofondové lokality využívať takým spôsobom, aby sa zachovali alebo zlepšili podmienky pre život spoločenstiev alebo druhov, ktoré sa v týchto územiach nachádzajú,
- vylúčiť aktivity, ktoré narušujú ekosystémy biokoridorov príp. vedú k ich deštrukcii alebo k zníženiu ich priepustnosti, (najmä tvorbu bariér), zabrániť negatívnym zásahom do funkčných častí biokoridorov, vylúčiť, resp. minimalizovať stavebné a iné technické zásahy (doprava, skládky, stacionárna rekreácia a podobne) a odstraňovať príčiny nežiaducich porúch, ako i vykonávať nápravné opatrenia tam, kde k týmto poruchám prišlo,
- obmedziť výrubu brehových porastov,
- protipovodňové úpravy tokov realizovať prírode blízkym spôsobom, vylúčiť napriamovanie a tvrdú reguláciu tokov (skanalizovanie) a iné necitlivé úpravy koryta,
- udržiavať nárazníkový pruh šírky minimálne 10 m pozdĺž oboch brehov hydrických biokoridorov (aj lokálneho významu), šírka terestrických biokoridorov by nemala klesnúť pod 20 m,
- udržiavať resp. obnoviť primeraný spôsob a intenzitu ľudských činností v tých typoch ekosystémov, ktorých plnohodnotný vývoj a štruktúra je podmienená ľudskou činnosťou (napríklad pasenie alebo kosenie lúk),
- obnoviť obhospodarovanie trvalých trávnych porastov (kosenie, pasenie), zabrániť zarastaniu drevinami
- podporovať a rozvíjať tradičné extenzívnejšie formy hospodárenia (úzkopásové alebo maloplošné polia, lúky, sady, lesíky, remízky a mozaiky týchto plôch), trvalé trávne porasty obhospodarovat' ekologicky únosným spôsobom, kombinovať údržbu TTP kosením a vypásaním,
- zachovať a udržiavať mimolesnú drevinnú vegetáciu, brehovú porasty a líniovú zeleň v krajine,
- pri ekotónoch typu les – bezlesie zvýšiť diverzitu prechodnej zóny, t. j. zmeniť prechod z jedného typu ekosystému z náhleho, ostrého na postupný prechod v prechodnej zóne, priame línie lesných okrajov zmeniť na členité, v prechodnej zóne zvýšiť pestrosť krajinných prvkov, na mimolesnej pôde vytvoriť prechodný pás využívaný extenzívne,

- minimalizovať používanie pesticídov a umelých hnojív vo voľnej krajine, kde hrozí kontaminácia prostredia a znečistenie zdrojov vôd;
- zachovať mimolesnú drevinovú vegetáciu, ktorá z ekologického hľadiska zvyšuje biodiverzitu prostredia,
- priebežne obnovovať sady a chrániť pôvodné kultivary ovocných drevín,
- je nutné zabrániť šíreniu nepôvodných, invázných druhov v rámci poľnohospodárskych pozemkov a systematicky ich porasty likvidovať biologickým spôsobom bez použitia chemikálií
- redukovať prípadné šírenie náletu drevín a tým zabrániť zarastaniu územia,
- nenarušovať vodný režim v krajine,
- hospodárenie v lesných porastoch a ťažbu je potrebné vykonávať šetrným spôsobom,
- je potrebné zachovávať poloprirodzené a prirodzené lesné porasty,
- druhové zloženie vysádzaných hospodárskych lesov orientovať na rôznoveké porasty so zmiešaným druhovým zložením z autochtónnych drevín,
- nepoužívať chemické prostriedky proti škodcom.

Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie

- rešpektovať územie Chránenej vodohospodárskej oblasti Strážovské vrchy, vrátane stanovených opatrení a obmedzení,
- rešpektovať existujúce vodárenské zdroje vrátane stanovených OP I. a II. stupňa v zmysle rozhodnutí príslušných orgánov štátnej vodnej správy,
- zabezpečiť úpravu toku Domanižanka na účel protipovodňovej ochrany územia,
- zohľadniť ekologické hľadiská (napr. zachovanie brehovej vegetácie, minimalizácia technických zásahov a iné) v prípade úprav koryta vodných tokov,
- realizovať opatrenia na zmenšovanie erózie na poľnohospodárskej pôde,
- nepripustiť na území pobrežných pozemkov orbu, stavanie objektov, zmenu reliéfu ťažbou, navážkami, manipuláciu s látkami škodiacimi vodám, výstavbu súbežných inžinierskych sietí,
- revitalizovať korytá a brehy miestnych potokov, pravidelne monitorovať a odstraňovať nelegálne skládky odpadu na brehoch potokov
- na zabránenie nadmerného splachu pôdy a zanášania tokov realizovať v okolí tokov ochranné zatrávnenie,
- pri výstavbe nových zariadení, ktoré by mohli byť zdrojom znečistenia ovzdušia, alebo pri modernizácii existujúcich zariadení, musia byť zvolené najlepšie dostupné technológie s prihliadnutím na primeranosť nákladov na ich obstaranie,
- všetky existujúce a navrhované komunikácie v zastavanom území riešiť so spevneným, bezprašným povrchom,
- stavebné práce vykonávať s použitím všetkých dostupných prostriedkov a technológií na zamedzenie zvýšenia sekundárnej prašnosti počas realizácie prác (zakrytie sypkých materiálov, zákaz spaľovania materiálov).
- realizovať trvalé vyňatie z poľnohospodárskej pôdy iba na plochách odsúhlasených trvalých záberov poľnohospodárskej pôdy,
- na plochách dočasných záberov poľnohospodárskej pôdy realizovať dočasné vyňatie z poľnohospodárskej pôdy, následne ich rekultiváciu,
- pôdy trvalého záberu odhumusovať a vrchnú humusovú vrstvu pôdy použiť na rekultivácie plôch na území obce,
- po stavebných prácach zabezpečiť rekultiváciu územia, po ukončení terénnych a stavebných prác realizovať terénne úpravy s následným zatrávnením voľných nezastavaných plôch a doplnením vyššej vegetácie.
- zabrániť aktivizácii potenciálnych zosuvov nesprávnym využívaním územia (podrezanie šmykových plôch pri výstavbe napr. ciest, ale aj iných stavieb, porušenie stability svahov, a pod.).
- vegetačne zabezpečiť erózne ohrozené plochy hlbokokoreniacimi druhmi pôvodných drevín,
- ekologicky optimalizovať využívanie pôdneho fondu, pestovať plodiny s nízkou protieróznou účinnosťou len na plochách so sklonom do 3 °, na vyšších sklonoch pestovať plodiny s vysokou protieróznou účinnosťou, resp. trvalé porasty krmovín na ornej pôde,
- v lesných porastoch s vysokými sklonmi svahov používať citlivé ťažobné postupy, zabrániť väčším plochám holorubov a obnažovaniu pôdy, revitalizácia plôch lesných zväznic.
- realizovať protipovodňové úpravy toku Domanižanka v rámci protipovodňovej ochrany územia v k.ú. Prečín, zohľadniť zároveň ekologické hľadiská (zachovanie brehovej vegetácie, minimalizácia technických zásahov a iné),
- realizovať lesotechnické a pôdohospodárske opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti územia (zmenšenie a spomalenie odtoku), zvýšiť vsakovanie a akumuláciu zrážkovej vody v krajine, udržiavať krajinnú zeleň a kosené a vypásané trvalé trávne porasty,

- zabrániť vytváraniu vertikálnych zväžnic a poľných ciest, ktoré pri privalových dažďoch tvoria línie sústredného odtoku zrážkových vôd,
- vytvárať podmienky pre rozloženie privalovej povodňovej vlny (terénne prekážky, poldre a pod.)
- zabezpečiť stavby, ktoré sa nachádzajú v oblasti stredného radónového rizika, proti prenikaniu radónu z podlažia stavebnými opatreniami.
- u potenciálnych zosuvov, zasahujúcich do intravilánov, v trasách inžinierskych sietí a komunikácií vykonávať odborný geologický dohľad a realizovať preventívne opatrenia
- územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné pre stavebné účely.

ZÁVER POSUDKU

Posudzovaná správa o hodnotení strategického dokumentu zodpovedá nárokom, ktoré zo zákona vyplývajú pre spracovanie tohto stupňa dokumentácie. Je vypracovaná podľa obsahovej štruktúry uvedenej v prílohe č. 5 zákona posudzovaní vplyvov.

Po podrobnom preštudovaní predmetnej Správy o hodnotení strategického dokumentu a samotného strategického dokumentu ÚPN O na základe výsledku procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie v súlade s ustanoveniami zákona, sa zvažil:

- význam očakávaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva,
- vplyvy na životné prostredie z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, so zameraním najmä na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi,
- úroveň spracovania oznámenia, určený rozsah hodnotenia, úroveň spracovania Správy o hodnotení strategického dokumentu,
- výsledok verejného prerokovania Správy o hodnotení strategického dokumentu,
- doručené stanoviská a konzultácie počas celého priebehu procesu posudzovania a za súčasného stavu poznania.

Navrhovaný strategický dokument „**Územný plán obce Domaniža**“ predstavuje rozvojový dokument pre obec. Umožňuje primeraný rozvoj obce, najmä v oblasti bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie, výroby, športu a dopravnej a technickej infraštruktúry. Neprináša žiadne návrhy, ktoré by výrazne zhoršovali životné prostredie, poškodzovali prírodu a krajinu. Je možné ho považovať za environmentálne prijateľný a preto

odporúča sa

po dopracovaní o pripomienky

pokračovať v ďalšom procese obstarávania a schvaľovania strategického dokumentu vo variante, v ktorom bol predložený na posudzovanie vplyvov na životné prostredie.

Pri dopracovaní strategického dokumentu je potrebné zohľadniť opatrenia uvedené v kapitole F tohto odborného posudku, pričom viaceré opatrenia sú predložené vo forme odporúčaní a ďalšie opatrenia vychádzajú zo stanovísk predložených v procese posudzovania strategického dokumentu a ďalšie citujú požiadavky v súčasnosti platných právnych predpisov.

Konkrétne projekty a činnosti v riešenom území musia dodržiavať záväzné regulatívy predkladané strategického dokumentu (ÚPN O Domaniža) a musia byť predmetom posúdenia podľa tretej časti zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, ktoré bude vykonané ešte pred vydaním povolenia podľa osobitných predpisov.

Posudok je vypracovaný v dvoch písomných vyhotoveniach a 2 x na elektronickom nosiči dát, má 24 strán. Posudok má obrazovú prílohu so 4 obrázkami. Návrh záverečného stanoviska podľa § 13 ods.9 zákona sa nachádza v textovej prílohe posudku.

V Pavlovej Vsi dňa 31.7.2019

Vypracoval: Ing. Igor Kmeť

PRÍLOHY

- Textová príloha č. 1: Návrh záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu „Územný plán obce Domaniža

Obrazová príloha

Obrázok č. 1 a 2: časť lokality č. 21, v pozadí ochranný les borovicový les

Obrázok č. 3: v ľavo časť rozvojovej lokality 9 v pravo objekty poľnohospodárskeho družstva.

Obrázok č. 4: v pravo od cesty rozvojová lokalita č. 42